

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Craffu Partneriaethau
Dyddiad:	Tachwedd 8fed, 2012
Aelod Arweiniol / Swyddog:	Cyfarwyddwyr Corfforaethol ar gyfer Moderneiddio a Lles ac ar gyfer Cwsmeriaid
Awdur yr Adroddiad:	Wayne Wheatley/Sue Trehearn
Teitl:	Cynllun Gweithredu ar Ddiogelu ar ôl Sir Benfro

1. Beth yw byrdwn yr adroddiad?

Yn Awst 2011, cyhoeddodd AGGCC ac Estyn adroddiad ar eu cyd-ymchwiliad i ddelio gyda a rheoli honiadau o gamdriniaeth broffesiynol a'r trefniadau ar gyfer diogelu ac amddiffyn plant mewn gwasanaethau addysg yn Sir Benfro. Adnabu'r adroddiad fethiannau arwyddocaol gan yr awdurdod o ran diogelu plant a chyflwynodd gyfres o ofynion. Flwyddyn yn ddiweddarach, ymgwymerwyd â Chyd-Adolygiad i ystyried cynnydd a gwneud argymhellion pellach. Roedd yr adroddiadau hyn yn adnabod gwendidau ac yn gwneud argymhellion yn y meysydd canlynol:

- Recriwtio
- Cadw cofnodion
- Prosesau, polisiau a gweithdrefnau
- Hyfforddiant
- Adrodd a chraffu

Mae materion penodol wedi eu hamlygu wedi hynny – yn enwedig yn ymwneud â defnyddio ystafelloedd “saib” yn ysgolion Sir Benfro.

Mae'r arferion yn Sir Ddinbych, fel yn awdurdodau eraill Cymru, wedi eu harchwilio a'u hadolygu o gymharu â chanfyddiadau ac argymhellion y ddau adroddiad ac mae unrhyw gamau ar gyfer gwella wedi eu hychwanegu at y Cynllun Gweithredu ar Ddiogelu (Atodiad 1) er mwyn medru monitro cynnydd yn gorfforaethol.

2. Beth yw'r rheswm dros gyflwyno'r adroddiad hwn?

Hysbysu'r Pwyllgor o'r camau a gymerwyd gan yr awdurdod mewn ymateb i ddarganfyddiadau'r Arolygwyr yn Sir Benfro a rhoi gwybodaeth ar weithredu camau yn y Cynllun Gweithredu ar Ddiogelu corfforaethol er mwyn medru ystyried cynnydd.

Hysbysu'r Pwyllgor o drefniadau craffu Bwrdd Lleol Diogelu Plant Conwy a Sir Ddinbych fel y corff statudol gyda chyfrifoldeb am gydgyssylltu a sicrhau effeithiolrwydd gwaith amddiffyn plant a gweithgareddau diogelu yn ardaloedd y ddau awdurdod. Mae hyn yn cynnwys cyfrifoldeb am sicrhau bod trefniadau rhyng-asiantaeth effeithiol yn bodoli i ddelio gyda honiadau o gamdriniaeth broffesiynol, a monitro ac arfarnu effeithiolrwydd y trefniadau hynny.

Tra bod y cynllun gweithredu diogelu yn canolbwyntio ar ddarganfyddiadau adroddiad Cyngor Sir Benfro, mae hefyd yn delio â materion mwy cyffredinol ynghyd â pholisi a phwyntiau gweithdrefnol a bydd rhai materion a godwyd yn y Cynllun Gweithredu ar Ddiogelu yn well o gael eu trin gan y Bwrdd Lleol Diogelu Plant.

3. Beth yw'r Argymhellion?

Bod y Pwyllgor yn ystyried cynnwys yr adroddiad a'r cynnydd o ran gweithredu'r Cynllun Gweithredu ar Ddiogelu.

Bod rôl a swyddogaeth graffu'r Bwrdd Lleol Diogelu Plant o ran monitro gweithgareddau diogelu yng Nghonwy a Sir Ddinbych yn cael eu cydnabod.

4. Manylion yr adroddiad

Strwythur y Bwrdd Lleol Diogelu Plant i graffu ar drefniadau diogelu

Dan Adran 28 Deddf Plant 2004, mae gan y Bwrdd Lleol Diogelu Plant rôl gyffredinol o ran sicrhau bod holl bartneriaid statudol y Bwrdd ac unrhyw berson arall sy'n darparu gwasanaethau ar eu rhan yn cyflawni eu swyddogaethau gan roddi sylw dyledus i'r angen i ddiogelu a hyrwyddo lles plant. Fel rhan o'r prosesau monitro, mae angen i bartneriaid ymgymryd ag archwiliad Adran 28 blynyddol sy'n delio â recriwtio diogel, polisïau adrodd, hyfforddi a goruchwylio ac arferion yn yr asiantaeth / gyfundrefn. Mae'r grŵp Archwilio yn adnabod unrhyw gamau sydd angen eu cymryd ac yn adrodd yn ôl i'r asiantaeth i gael eu trin, ac i'r Bwrdd. Mae fersiwn byrrach o'r archwiliad hwn wedi ei gynhyrchu i'w ddefnyddio gan y sector gwirfoddol a gwasanaethau contract / gwasanaethau a gomisiynwyd. At hyn, mae angen i bartneriaid statudol gynhyrchu adroddiad blynyddol i'r Bwrdd, yn nodi eu blaenoriaethau diogelu allweddol, sut bu'r cynnydd ar y rhain a'r effaith ar ganlyniadau i blant a phobl ifanc. Gofynnir iddynt hefyd adrodd ar unrhyw gamau sydd ar ôl o archwiliad Adran 28.

Cynllun Gweithredu ar Ddiogelu

Datblygwyd Cynllun Gweithredu Sir Ddinbych i ddechrau mewn ymateb i geisiadau gan Weinidogion i archwilio arferion ar ôl darganfyddiadau adroddiad cyntaf Sir Benfro. Mae wedi ei ddatblygu wedi hynny wrth i faterion pellach godi yn genedlaethol. Mae wedi bod ychydig fel peintio Pont Forth – ond dylid cymryd hynny fel arwydd cadarnhaol bod ymwybyddiaeth, goruchwyliaeth a gwelliannau yn cynyddu.

Caiff cynnydd ei yrru trwy'r "Tîm Rheoli Gwasanaethau Cymdeithasol ac Addysg" sy'n cyfarfod yn rheolaidd ac yn cynnwys y Cyfarwyddwyr Corfforaethol a'r Penaethiaid Gwasanaeth perthnasol o'r gwasanaethau hyn. Nid yw'r trefniadau hyn yn goruchafu rhai'r Bwrdd Diogelu, ond maent wedi eu bwriadu i sicrhau ffocws priodol ar Sir Ddinbych fel corff aml-swyddogaethol cymhleth.

Pwyntiau 1– 13, Tudalennau 2 – 6 a Phwynt 26 t 11: Archwiliadau CRB/Geirda a Pholisïau Adnoddau Dynol a Diogelu a Chyrff Trydydd Sector

Roedd trefniadau i sicrhau cyflogaeth ddiogel, nid lleiaf mewn ysgolion, yn faes allweddol yn adroddiadau Sir Benfro. Dros y 12 mis diwethaf, cafwyd gwaith helaeth i'n sicrhau ein hunain bod archwiliadau CRB yn cael eu gwneud yn gyson trwy Gyngor Sir Ddinbych, gan gynnwys gwirfoddolwyr, a bod geirda yn cael ei geisio a'i gadw ar ffeiliau gweithwyr. Mae'r cynnydd manwl yn hyn o beth wedi ei nodi yn y Cynllun Gweithredu sydd ynghlwm.

Datblygiad allweddol yw cynhyrchu adroddiadau cydymffurfedd / sicrhau ansawdd bob tymor/4 mis a fydd yn galluogi i benaethiaid ysgolion a rheolwyr ym mhob un o

wasanaethau'r awdurdod lleol wybod beth yw statws archwiliadau CRB a geirda ar gyfer eu staff, a'u galluogi i ddilyn i fyny ar hynny.

Ar wahân i staff / gwirfoddolwyr y mae'n eu cyflogi'n uniongyrchol neu'n gweithio â hwy, mae disgwyl i'r Cyngor sicrhau ei hun bod cyrff y mae'n eu hariannu neu'n llunio contractau gyda hwy yn meddu ar arferion cyflogaeth sy'n diogelu plant. Mae hyn yn amlwg yn llawer anoddach i'r cyngor ei gyflawni. Serch hynny, mae Pwynt 26 yn dangos y cafwyd cynnydd.

Ar 17eg Hydref 2012, ysgrifennodd y Prif Arolygydd (AGGCC) at holl Gyfarwyddwyr Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru ynglŷn â'r angen i gryfhau trefniadau recriwtio staff a gofyn iddynt adolygu eu trefniadau, ar ôl ymchwiliad i arferion recriwtio ac Adnoddau Dynol pump awdurdod. Dangosodd yr ymchwiliad bryderon ynglŷn â gwybodaeth annigonol mewn geirda, craffu annigonol ar eirda ar ran y darpar gyflogwr a threfniadau anniogel i recriwtio gweithwyr cymdeithasol asiantaeth.

Yn Sir Ddinbych, mae'r polisi ar eirda wedi ei newid i ganiatáu mwy o wybodaeth yn ymwneud â phryderon cyflogaeth i'w rhannu gyda chyflogwyr eraill. Rhoddir ystyriaeth i gynnwys cwestiwn, wrth ofyn am a rhoi geirda, i ddelio â phryderon diogelu mewn cyd-destun cyflogaeth. Bydd cynhadledd genedlaethol ym mis Tachwedd hefyd yn helpu llunio ein hymateb i'r materion diweddaraf a godwyd.

Pwynt 14 – Polisiâu a Gweithdrefnau Diogelu

Mae'r Gwasanaethau Plant a Theuluoedd yn gyfrifol am alw a chadeirio holl gyfarfodydd strategaeth lle mae honiad yn erbyn person sy'n gweithio gyda phlant (a elwir yn gyfarfodydd Rhan IV). Adolygydd arferion a threfniadau ar ôl yr adroddiad arolygu cyntaf ym mis Awst. Mae protocol diwygiedig ar gyfer rheoli honiadau nawr yn cael ei ddefnyddio sy'n delio â'r materion a godwyd yn yr adroddiad. Tra rhoddwyd ystyriaeth i ddatblygu hyn ar sail Cymru gyfan, nid oes amserlen ar gyfer y gwaith hwn. Mae'r protocol yn cynnwys fformat / agenda ddiwygiedig ar gyfer cyfarfodydd, rhestr gwahodd a llythyrau safonol. Mae'r protocol ar hyn o bryd yn cael ei ystyried gan y Bwrdd Diogelu i'w gymeradwyo a'i ddefnyddio yn ardal Conwy/Sir Ddinbych.

Pwyntiau 15 ac 16 – Camau cyflogaeth

Ym Medi 2011, ymgymerodd Swyddogion Diogelu Gwasanaethau Plant ac Addysg ag archwiliad o holl gofnodion cyfarfodydd strategaeth honiadau camdriniaeth broffesiynol am y tair blynedd flaenorol i sicrhau bod y camau cyflogaeth a argymhellwyd yn y cyfarfodydd hynny wedi eu cyflawni. Tra gellid dweud nad oedd methiannau yn y maes hwn, roedd yn anodd weithiau cael hyd i'r wybodaeth gan ei bod yn cael ei storio mewn gwahanol fannau. Gofynnir nawr i gyflogwyr rannu eu hasesiadau risg gyda'r Cadeirydd ac adrodd yn ôl yn ysgrifenedig ar gamau sy'n gysylltiedig â chyflogaeth. Mae swyddog AD penodol nawr hefyd ar gyfer materion diogelu.

Pwynt 17 – Llywodraethwyr Ysgol

Cyn yr adroddiadau ar Sir Benfro, nid oedd llywodraethwyr ysgolion yn cael eu gwahodd i gyfarfodydd strategaeth yn arferol. Os oedd honiad yn erbyn aelod o staff yr ysgol, roedd y Pennaeth, neu'r rheolwr perthnasol os nad oedd y person yn athro, yn cael ei wahodd ynghyd â swyddog AD. Roedd Rheolwr Diogelu ar gyfer Addysg

yn mynychu'r holl gyfarfodydd ynglŷn â staff addysg a hefyd yn mynychu cyfarfodydd strategaeth camdriniaeth broffesiynol mewn rôl ymgynghorol ac i roddi gwybodaeth os oedd plentyn oedran ysgol. Nawr mae gan bob ysgol Lywodraethwr penodol ar gyfer diogelu, sy'n goruchwyllo'r rolau allweddol hyn yn yr ysgol (gweler Pwynt 23 isod), a gaiff ei wahodd i bob cyfarfod strategaeth sy'n ymwneud â staff ysgol, yn ychwanegol at y rhai a grybwyllwyd uchod.

Pwynt 18 – Adrodd i'r Bwrdd Lleol Diogelu Plant

Mae mecanweithiau yn bodoli i wybodaeth ar honiadau o gamdriniaeth broffesiynol a chanlyniad archwiliadau yn ardal pob awdurdod, gael ei hadrodd i Grŵp Datblygu Practis y Bwrdd Diogelu yn chwarterol ac mae proses yn bodoli ar gyfer eithriadau sy'n adrodd i'r Grŵp Arolygu Achosion Difrifol ar achosion pryder unigol. Gan y Grŵp Datblygu Practis y mae'r cyfrifoldeb dros sicrhau bod trefniadau lleol yn bodoli ac mae ar hyn o bryd yn adolygu protocol drafft ar gyfer ymholiadau diogelu plant ar y cyd rhwng Gwasanaethau Cymdeithasol a'r heddlu ac asiantaeth sengl. Nododd adroddiad Sir Benfro bod protocol lleol yn delio â sut caiff pob honiad o niwed ei ymchwilio yn arfer dda.

Pwynt 20 – Rhestr Wirio Archwilio Diogelu mewn Ysgolion

Gweithredwyd yr archwiliad digoelu ym Mehefin 2012 ym mhob ysgol yn y sir. Mae pob ysgol wedi cwblhau a dychwelyd yr archwiliad. Mae'r "bylchau" a nodwyd gan ysgolion dan y penawdau allweddol yn cael eu trin. Mae hyfforddiant cynhwysfawr i Lywodraethwyr ar y gweill, ac mae 22 ysgol yn derbyn yr hyfforddiant hwn y tymor hwn.

Mae gan bob ysgol bolisi clir amddiffyn plant sy'n cael ei adolygu bob blwyddyn. Mae hyfforddiant recriwtio diogel, a amlygwyd yn yr archwiliad gan 39 o ysgolion, i'w drin gan AD. Mae'r ddogfen fframwaith sicrhau ansawdd yn ymwneud ag ysgolion ac addysg wedi ei hail-anfon at ysgolion ac yn cael ei defnyddio'n helaeth yn yr holl hyfforddiant i dimau rheoli ysgolion ac wrth hyfforddi llywodraethwyr.

Pwynt 23 – Llywodraethwr Ysgol gyda chyfrifoldeb am ddiogelu

Mae gan bob ysgol Lywodraethwr penodol ar gyfer diogelu sy'n goruchwyllo'r rolau allweddol hyn yn yr ysgol. Mae gan y llywodraethwr hwn gyfrifoldeb dros gyflawni meysydd gweithredu sy'n berthnasol i'r rôl hon yn y ddogfen fframwath Sicrhau Ansawdd ac eitemau agenda cyfarfodydd Corff Llywodraethol sy'n ymwneud â diogelu.

Pwynt 27 – Ymyriad Cyfyngol / Ystafelloedd 'Saib' mewn Ysgolion / Sefydliadau

Mae gan Sir Ddinbych bolisi cyffredin ym mhob ysgol uwchradd ar 'Ddefnyddio Grym Rhesymol ac Ymyriad Corfforol Cyfyngol'. Lluniwyd y polisi gan grŵp Dirprwyon Uwchradd a Swyddogion ALI. Bydd y polisi yn yr ysgolion erbyn diwedd Hydref 2012 a bydd ymgynghori gydag ysgolion cynradd yn cychwyn wedi hynny. Amcan y polisi yw iddo gael ei dderbyn gan bob Corff Llywodraethol erbyn y Pasg 2013. Mae defnyddio Ystafelloedd Saib yn cael ei drin yn y polisi.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu tuag at y Blaenoriaethau Corfforaethol?

Un o flaenoriaethau'r cyngor yw digoelu pobl sy'n agored i niwed a'u galluogi i fyw'n annibynnol.

6. Pa ymgynghori a fu?

Mae swyddogion ledled yr awdurdod wedi cyfrannu tuag at gamau yn y cynllun ac mae hefyd wedi ei dderbyn yn gadarnhaol gan y Bwrdd Lleol Diogelu Plant aml-asiantaeth.

7. Pŵer i gymryd y Penderfyniad

Deddf Plant 2004 a 28